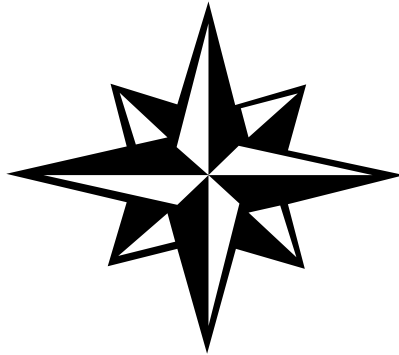

*Теоретичні і прикладні напрямки
розвитку туризму та рекреації
в регіонах України*

*Матеріали
VI міжнародної науково-практичної
конференції*

2-3 квітня 2020 року

Міністерство освіти і науки України
*Український державний центр національно-патріотичного
виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді*
Кіровоградська обласна державна адміністрація
Льотна академія Національного авіаційного університету
Федерація спортивного туризму України

Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України

Матеріали
VI міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 90-річчю дитячо-юнацького туризму в Україні

2-3 квітня 2020 року

Київ - Кропивницький – 2020

Редакційна колегія:

- Неділько С.М.** – доктор технічних наук, професор, начальник Льотної академії Національного авіаційного університету
- Неділько С.В.** – директор Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді
- Колотуха О.В.** – доктор географічних наук, доцент
- Лещенко Г.П.** – кандидат географічних наук, професор
- Любіцева О.А.** – доктор географічних наук, професор
- Наровлянський О.Д.** – кандидат педагогічних наук
- Плачинда Т.С.** – доктор педагогічних наук, професор
- Топольний Ф.П.** – доктор біологічних наук, професор
- Чумак О.О.** – доктор юридичних наук
- Яворська В.В.** – доктор географічних наук, професор

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України», присвяченої 90-річчю дитячо-юнацького туризму в Україні // Збірник наукових праць. – Київ - Кропивницький. – ЛА НАУ, 2020. 383 с.

У матеріалах конференції розглядаються питання ретроспективи становлення дитячо-юнацького туризму в Україні, психолого-педагогічні аспекти туризму та рекреації, підготовка фахівців з туризму, питання щодо географічних аспектів туризму та рекреації, економічні проблеми туризму, менеджмент та маркетинг в туризмі, теоретичні, методичні та організаційні основи спортивного туризму та активної рекреації, екологічні аспекти туризму та рекреації, наукові засади краєзнавчого туризму

*Друкується згідно з рішенням Вченої ради Льотної академії
Національного авіаційного університету
(протокол № 2 від 13 березня 2020 року)*

Соколов Володимир. До питань визначення результатів змагань зі спортивного велосипедного туризму в Україні	292
Лукацький Євгеній. Використання сучасних телекомунікаційних засобів для забезпечення безпеки туристів	296
Парчевський Игорь. Чемпіонати мира по спортивним пешеходным походам: особенности подведения итогов и анализ судейства	301

СЕКЦІЯ 5. Екологічні аспекти туризму та рекреації

Бондар Юлія, Легінькова Ніна. Проблеми та напрями розвитку потенціалу екологічного туризму в Україні	310
Топольний Федір, Гелевера Ольга. Здоров'я кропивничан: психологічні, природно-історичні і техногенні аспекти	318
Чир Надія, Качаровський Роман, Карпюк Зоя, Єрко Ірина, Чижевська Лариса. Рекреаційний потенціал природоохоронних територій басейну річки Черногузка	326
Шелегеда Віталій. Екологічне краєзнавство – новий напрямок краєзнавства в системі позашкільної освіти та історичний ракурс розвитку в Запорізькій області	333

СЕКЦІЯ 6. Краєзнавчий туризм

Божук Тетяна. Ресурсне забезпечення краєзнавчого туризму (на прикладі селища Великий Бичків, Закарпаття)	343
Грицюта Валентина, Редіна Ольга. Екскурсійна діяльність як засіб національно-патріотичного виховання учнівської молоді	351
Валулик Маріанна. Современное состояние и перспективы развития туристической дестинации на основе безвизовой зоны «GRODNOVIZAFREE»	358
Кондратенко Олександр, Сторожук Олена. Діяльність творчих об'єднань учнів – запорука розвитку краєзнавчого туризму	363
Євтушенко Олена. Релігійний туризм Білопільщини	370

Відомості про авторів	378
------------------------------------	-----

СЕКЦІЯ 6

Краєзнавчий туризм

УДК 913:338.48.005

Божук Тетяна

Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира

Гнатюка

Ресурсне забезпечення краєзнавчого туризму (на прикладі селища Великий Бичків, Закарпаття)

Охарактеризовано географічні особливості території дослідження. Розглянуто залучення природних та історико-культурних ресурсів до використання у рекреаційно-туристичній діяльності. Подано аналіз за видами туризму, які розвиваються на цій прикордонній території.

***Ключові слова:** рекреація, туризм, фестиваль “Бичківські голубці”, Алея різьбярів.*

***Божук Т. Ресурсное обеспечение краеведческого туризма (на примере поселка Великий Бычков, Закарпатье).** Приведена характеристика географических особенностей территории исследования. Рассмотрено привлечение природных и историко-культурных ресурсов к использованию в рекреационно-туристической деятельности. Проанализированы виды туризма, которые развиваются на этой приграничной территории.*

***Ключевые слова:** рекреация, туризм, фестиваль “Бычковские голубцы”, Аллея резьбярів.*

***Bozhuk T. Resource provivision of local tourism (the case of village Velykyi Bychkiv, Transcarpathia.** The geographical features of the study area were characterized. The attraction of natural, historical and cultural resources is considered to use in recreational and tourist activity. The analysis is presented on the types of tourism, that develop in this border area.*

***Key words:** recreation, tourism, festival “Bychkivski golubtsi”, Alley of Carvers.*

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Вивчення ресурсів рідного краю, відкриття нових туристичних маршрутів – актуальні питання сьогодення. Незважаючи на достатній розвиток туризму і кількість пропозицій на туристичному ринку, допитливий турист прагне відкривати нові туристичні атракції нашої прекрасної країни і батьківщини.

Селище Великий Бичків належить до числа тих населених пунктів, розділених Тисою, лівобережна частина яких входить до складу сучасної Румунії. Це території, де проживають етнічні українці і які мають спільну

історію становлення і розвитку. Саме тому, у XXI ст., коли активно популяризується транскордонне співробітництво, хочеться привернути увагу до потенційних можливостей природного, історико-культурного, етнографічного і фольклорного українського Великого Бичкова з метою популяризації цього мальовничого закарпатського краю на теренах України, а також подальшої зарубіжної співпраці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор. Теоретико-методологічні питання ресурсного потенціалу території для потреб туризму і рекреації досліджували такі науковці: О.О.Бейдик [1], Т. Божук [3] та ін.; великий вклад у розвиток краєзнавства вніс В.В. Попович [8] та інші. Результати наших попередніх досліджень були пов'язані із висвітленням питань організації етнографічних гастрономічних фестивалів [2, 4, 6], екологічного туризму і геотуризму [7].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття. Територія дослідження належить до регіонів, які мають значний інтерес для туристів. Це місця, що вирізняються з-поміж інших своєю мальовничістю, чудовим кліматом та історико-культурними пам'ятками. Вони й без особливої реклами приваблюють туристів з усієї країни та з-поза її меж. Крім цього, тут практично відсутній розвиток промисловості й сільського господарства, однак є ресурсний потенціал для розвитку туризму і рекреації, і що не менш важливо на даний час – прикордонне розташування, що сприятиме швидкому розвитку туризму.

Формування мети дослідження (постановка завдань). Мета роботи: проаналізувати природні, історико-культурні та інфраструктурні ресурси території дослідження з метою використання їх для потреб туризму і рекреації.

Об'єктом дослідження є селище міського типу Великий Бичків, утворене 1373 р., площею 4965 га (50 кв.км.).

Методи та організація дослідження. У процесі проведеного дослідження використано наступні методи: аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення, концепцію рекреаційно-туристичної дестинації.

Вклад основного матеріалу з аналізом отриманих наукових результатів. Селище Великий Бичків знаходиться в Рахівському районі Закарпатської області. Межує на півночі з селищем Кобилецька Поляна, на сході – Луг і Росішка, на заході – Білою Церквою, на півдні (по р. Тиса) – з Румунією (села Бичків і Крочунів).

Відстань від селища Великий Бичків до районного центру м. Рахів становить 36 км, до обласного центру м. Ужгород – автошляхом 180 км. Найближчі залізничні станції в смт. Солотвино (на відстані 12 км) та м. Рахів (36 км). У селищі майже 90 вулиць. Протяжність вулично-шляхової мережі біля 50 км. [12].

Територія дослідження володіє усіма складовими рекреаційних ресурсів: природними, історико-культурними та інфраструктурними (або соціально-економічними ресурсами).

Природні ресурси. Селище Великий Бичків розташоване в Верхньотисенській улоговині на висоті 350 м н. р. м., вздовж річок Шопурки і правого берега Тиси; займає площу 4965 га.

Річка Шопурка розділяє селище на дві частини: Великий і Малий Бичків. Річка влітку є місцем відпочинку як для місцевих жителів, так може використовуватися і для туристів.

У долині Шопурки на видноколі спостерігаються відроги хребтів гірського масиву Свидовець.

До Тиси доступу немає, оскільки тут проходить державний кордон України з Румунією.

У рельєфі переважають долинно-терасові форми, поверхні яких розчленовані долинами тимчасових водотоків. Територія складена третинними та четвертинними геологічними відкладами.

Дуже цікавий факт, що на околиці смт. Великий Бичків, якщо їхати з смт. Солотвино до м. Рахова, то перетинаємо межі Закарпатського прогину (складену неогеновими відкладами), де проходить субмеридіональний розлом, за яким розвинутий вже палеоген Мармароської зони. Це місце може бути привабливим для любителів геотуризму [7].

Кліматичні умови сприятливі: середня температура січня становить – 4°C, липня +17°C, річна кількість опадів – 897 мм. На кліматичні умови впливають циклони, які розвиваються на Атлантичному помірному, та частково – Середземноморському фронтах. Останній зумовлює переважання підвищеної вологості повітря і хмарності. Близькість високогір'я Українських Карпат впливає на коливання температурного режиму [5].

Переважають дерново-буроземні ґрунти.

Селище оточено лісовим масивом. Особливо цінним є урочище Діброва, площею 712 га, що має статус ботанічного заказника загальнодержавного значення завдяки зростанню тут скельного та звичайного дуба у верхній частині лісу. Ці насадження для населення – джерело існування, оскільки дуб – цінний будівельний матеріал, який застосовується в господарстві. З давніх давен мешканці заготовляли тут гриби, ягоди, жолуді, природно повалені дерева для палива.

Вік насаджень найвищого ярусу становить 160-180 р. Спостерігається всихання верхівок дерев, що зумовлено погодними аномаліями (змінами кліматичних умов), різкими коливаннями рівня ґрунтових вод.

Незважаючи на це, різні види рубок тут заборонено.

Таким чином, природні ресурси сприяють розвитку екологічного туризму, геотуризму та рекреаційному відпочинку загалом.

Історико-культурні ресурси. У селищі функціонують два музеї: Великобичківський історико-краєзнавчий музей та музей Блаженного священномученика Теодора Ромжі.

У структурі Великобичківського історико-краєзнавчого музею, заснованого у 1957 р., до послуг відвідувачів відкрито 7 залів площею 240 м², діють відділи Природи, Історії та Етнографії. Загальний фонд експонатів музею становить 4500 одиниць збереження [9].

Слід відзначити, що сама будівля Великобичківського історико-краєзнавчого музею є пам'яткою історії 17 ст.

Музей Блаженного священномученика Теодора Ромжі створено у 2004 р.; представляє такі експозиційні розділи: біографія Т. Ромжі, вшанування пам'яті Т. Ромжі, сучасне духовне життя парафії. Загальний фонд експонатів музею становить 250 одиниць збереження, що розташовані на площі 50 м².

У селищі є парк відпочинку імені І. Я. Франка (площею 0.8 га), закладений у 1957-1958 роках, в якому знаходяться амфітеатр, погруддя І. Франка, М. Колодзінського, П. Волощука, пам'ятник - обеліск Слави, встановлений у 1967 році на честь 96 загиблих на фронтах Другої світової війни односельців. Великобичківський історико-краєзнавчий музей тощо [9].

Крім цього, на території селища знаходяться пам'ятники-погруддя Тараса Шевченка, який було відкрито в 1964 році, Теодора Ромжі (біля римокатолицької церкви), а також обеліск Слави, встановлений у 1967 році на честь 96 загиблих на фронтах Другої світової війни односельців.

Ще однією привабливою родзинкою селища є Алея різьбярів – єдина в Європі, знаходиться на території школи-інтернату. Ідея виникла у зв'язку з необхідністю вирубування пошкоджених дерев, і щоб не залишалися пні біля спортивного майданчика, було організовано фестиваль і запрошено кращих майстрів різьби по дереву, в результаті чого всіх присутніх потішають цікаві казкові персонажі.

Найбільшою атракцією і візитною карткою Великого Бичкова є гастрономічний фестиваль “Бичківські голубці”, який проводиться кожні два роки на початку серпня [2].

Для шанувальників сакральних об'єктів, тут буде також цікаво, оскільки селище дотичне до життя і діяльності двох особистостей: Августина Волошина та Теодора Ромжі.

У Свято-Успенській греко-католицькій церкві, побудованій у 1845 р., яка є пам'яткою архітектури, відслужив свою останню службу на українській землі Августин Волошин (16.03.1939 р.).

Блаженний отець Теодор Ромжа – єпископ-мученик Греко-католицької церкви, уродженець Великого Бичкова. У меморіальному будинку-музеї можна побачити його особисті речі та дізнатися про життя й діяльність. Також у Свято-Успенській греко-католицькій церкві є часточка його мощей, до якої можна приклонитися.

Загалом, у селищі є більше десяти храмів різних конфесій.

У Великому Бичкові народилася і Миколая Божук – перша жінка-поетеса Закарпаття. В Будинку культури відкрито меморіальну дошку на її честь.

Великий Бичків відомий завдяки таким заслуженим діячам суспільно-політичного життя, діячам науки і культури:

- відомий у Європі академік ґрунтознавства Янош Балог – (очолював 33 наукові експедиції під егідою ООН);
- Іван Яремчук (футболіст, чемпіон СРСР, володар Кубка Кубків Європи);
- Василь Васильович Йосипчук (п'ятиразовий чемпіон України з плавання і сучасного п'ятиборства);
- Миколая Божук (перша поетеса Закарпаття);
- Оксана Ганич (професор медицини, перша жінка-доктор наук в Закарпатті);
- Василь Васильович Попович (відомий композитор, заслужений працівник культури України) та ін.

Має місце і така подія: у 2011 р. з Великого Бичкова до Ватикану було відправлено ялинку як подарунок від України на Різдвяно-Новорічні урочистості, частина з її стовбура і декілька шишок знаходяться в історико-краєзнавчому музеї.

Отже, можна стверджувати, що охарактеризовані вище ресурси сприяють розвитку культурно-пізнавального, подієвого, фестивального, релігійного та краєзнавчого туризму.

Соціально-економічні ресурси охоплюють матеріально-технічну базу рекреаційно-туристичних об'єктів, частину матеріального виробництва, безпосередньо забезпечують потреби туризму й рекреації, а також зайняті в цій сфері господарські трудові ресурси.

На території Великого Бичкова функціонують: підприємства деревообробної та харчової промисловості, малого бізнесу в промисловій та соціальній сферах, 4 фермерські господарства, 5 дошкільних закладів, 3 загальноосвітні школи і школа-інтернат, медичні заклади (міська лікарня та амбулаторія), пожежна частина тощо.

До закладів культури належать: дитяча музична школа, селищний будинок культури, 3 бібліотеки, 2 музеї, амфітеатр, парк відпочинку імені І. Франка.

Селищний будинок культури має: глядацький зал на 400 посадкових місць; танцювальний зал для занять танцювальної групи народного самодіяльного ансамблю пісні і танцю “Лісоруб”; кімнату для занять хорової групи народного самодіяльного ансамблю пісні і танцю “Лісоруб”; тренажерний зал; боксерський ринг, тренажери, спортивні мати для заняття боротьби з різних видів, тенісний зал – 3 тенісні столи; шахово-шахматний зал; дві кімнати для гурткової роботи з дітьми; гардеробна [12].

При селищному будинку культури працюють: народний самодіяльний ансамбль пісні і танцю “Лісоруб”, народний ВІА “СИНЬОГОРИ”, духовий оркестр, дитячий гурт “НАДІЯ”, літературно-драматичний гурток, дитячий гурток образотворчого мистецтва.

Знаменитий на всю Україну народний ансамбль пісні і танцю “Лісоруб”, створений у 1947 році, виступав не тільки на теренах України, а й за кордоном. Успіхи “Лісорубу” пов’язані з іменами заслужених працівників культури Василя Пекарюка, Йосипа Волошука, Мирона Германа, першого керівника ансамблю Миколи Куцина та сьогоднішнього – Володимира Шепети. Десятки творчих мешканців селища вшановані меморіальними дошками [12].

У селищі є спортивні заклади та споруди: стадіон «Хімік» з глядацькими трибунами на 700 посадкових місць та роздягальною, спортивний майданчик з штучним покриттям; діють ФК «Великий Бичків», дві юнацькі футбольні команди, одна волейбольна команда дівчат [12].

Працюють пекарні, де можна придбати хлібо-булочні вироби, спечені на дровах; кондитерські тощо; заклади розміщення і харчування.

Адже послуга проживання – основна послуга “гостинності”, оскільки готель чи агрооселя – тимчасове житло, яке водночас може забезпечувати можливість харчування та інші різні види послуг. Послуга проживання містить такі складові: бронювання та інші види замовлення місць, підготовка номерів (чи кімнат) до заселення та підтримання їх у належному стані, приймання й розміщення гостей (оформлення, реєстрація та облік, розрахунки), збереження майна гостя, виїзд. Безумовно, що доповнює проживання організація харчування, можливості надання послуг побутового (відповідно до потреб гостя), довідково-інформаційного або екскурсійно-туристичного характеру, організація культурно-розважальних чи спортивно-оздоровчих заходів.

Чинниками, які впливають на привабливість є і асортимент послуг, організація їх надання у кожному конкретному закладі розміщення: місце розташування, сезонність, зазначений рівень комфорту, призначення закладу розміщення.

На сьогодні в селищі функціонує достатня кількість закладів розміщення. Напр., у готелі “Гранд” дозволено зупинитися з домашніми тваринами. До послуг гостей безкоштовний Wi-Fi, сезонний відкритий басейн, мангал і ресторан, де подають смачні страви. Також до послуг гостей пральна машина [11].

Готель “Олександрит” розташований на центральній вулиці селища. Є стоянка для авто на території готелю. Ресторан готелю пропонує широкий вибір страв на сніданок, обід і вечерю. У комплекс готелю входить сучасний зал більярду. У готелі доступні послуги пральні, можна скористатися мангалом.

Готельно-ресторанний комплекс “Central Park” розташований в центрі селища, в парковій зоні; надає послуги харчування, Wi-Fi надається в номерах готелю безкоштовно, є паркінг [10].

Заклад “Твін пікс” надає послуги проживання і харчування, знаходиться в центрі селища поблизу автостанції.

На вибір розваг суттєво впливають такі особливості людини, як вік, стать, освіта, культурний рівень, темперамент, національність, віросповідання, соціальний статус, родинний, матеріальний стан, робота, стан здоров'я, спосіб життя тощо.

Таким чином, охарактеризовані вище ресурси території приваблюють своїми властивостями і можуть спонукати туристів відвідати цю територію.

Висновки і перспективи подальших пошуків у цьому напрямку. Карпати і Закарпаття приваблюють як вітчизняних, так і іноземних туристів. Особливо це відчутно не лише під час літніх відпусток, але і в період Новорічно-Різдвяних, Великодніх, Травневих чи інших свят.

Серед можливих рекомендацій щодо розвитку населеного пункту Великий Бичків в аспекті туризму, варто акцентувати увагу на рекреаційних, краєзнавчих і культурно-етнографічних аспектах.

Аналіз існуючих пропозицій турів до цієї частини гуцульського краю дає можливість стверджувати, що вони є досить популярними не лише серед вітчизняних туристів, але й зарубіжних (румунів, угорців, словаків, чехів і поляків).

Проте, на сьогоднішній день культурні надбання в туризмі використовуються не повною мірою, хоча є розуміння того, що завдяки розвитку туристичної галузі, цей край має рідкісну можливість демонструвати свої збережені унікальні народні промисли, звичаї, традиції та колорит гуцульської етнічної групи.

Територія дослідження володіє рекреаційно-туристичним потенціалом для прийняття гостей, однак потребує інвестицій для вдосконалення інфраструктури та навчання місцевих жителів щодо особливостей роботи в індустрії гостинності.

Було би добре знайти можливості і :

- побудувати басейн;
- створити музей промислових підприємств з метою демонстрації туристам продукції, що колись вироблялася;
- створити сайт для туристів;
- організувати туристичне підприємство;
- підготувати екскурсійну і дозвіллеву програму для потенційних туристів;
- пропонувати майстер-класи з традиційних народних ремесл;
- розробити туристичні маршрути до навколишніх гірських вершин, сусідніх населених пунктів;
- встановити інформаційний стенд-геосайт на місці контакту між Закарпатським прогином та Мармароською зоною.

Варто продовжувати популяризувати фестиваль “Бичківські голубці” як своєрідну родзинку пізнання цього етнічного регіону. Доведено, що туристів приваблюють тематичні та гастрономічні фестивалі, які дозволяють відчувати атмосферу автентики, скуштувати місцеві страви чи взяти участь у майстер-класах.

Цікавість туристів до гуцульського краю постійно зростає, а за правильної державної політики, кількість фестивалів та майстер-класів за участю народних гуцульських умільців матиме тенденцію до збільшення. Адже використання культурного надбання є джерелом для розвитку різних видів туризму, як наприклад краєзнавчого, етнотуризму, фестивального, зеленого чи екологічного, культурно-пізнавального, гастрономічного чи релігійного, а також рекреаційних занять.

Управлінська діяльність формує політику подальшого розвитку території й визначає можливості для інвестиційної діяльності. У зв'язку з цим органам місцевого самоврядування варто до програми розвитку краю включати необхідні заходи із відповідним фінансуванням.

Туристична привабливість території є інтегрованим показником її структурних складових, відзначається динамічністю, оскільки може змінюватися прямим і опосередкованим впливом у результаті виконання дій, пов'язаних із рекламною діяльністю чи інвестуванням у туристичну інфраструктуру тощо; формує імідж (образ, що залишається у свідомості людей і передається іншим) і реноме (добру славу) з метою подальшого розвитку рекреаційно-туристичної дестинації й залученням нових споживачів туристичного продукту.

Список використаних джерел:

1. Бейдик О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О. Бейдик – К.: КНУ, 2002. – 234 с.
2. Божук Т.І. Рекреаційно-туристичний потенціал Рахівщини та особливості використання етнокультурно-атракційної спадщини гуцулів // Збірник наукових праць 6-ої міжнародної науково-практичної конференції “Розвиток сфери розваг – основа сучасної концепції підвищення ефективності туристичного бізнесу”, 29 вересня – 1 жовтня 2006 р. у м. Святогірськ. - Донецьк, 2006. – С. 95-98.
3. Божук Т. Рекреаційно-туристичні дестинації: теорія, методологія, практика / Тетяна Божук – Львів: Український бестселер, 2014. – 468 с.
4. Божук Т. І. Фестивали як прояв еногастрономічного туризму (на прикладі Рахівського району Закарпатської області) / Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Практика і перспективи розвитку еногастрономічного туризму: світовий досвід для України”, 24 вересня 2015 р. – К.: НУХТ, 2015 р. – С. 21-23.
5. Божук Т. І. Великий Бичків – найдавніший населений пункт Рахівщини: сучасний стан і перспективи розвитку // Екологічні, соціально-економічні та історико-культурні аспекти розвитку прикордонних територій Мараморощини. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Україна, м. Рахів, 2-4 вересня 2016 року) / [редкол.: Гамор Ф.Д. (відп. ред.) та ін.]. – Хмельницький: ФОП Петришин, 2016. – (338 с.) С. 25-30.
6. Божук Т. І. Екологічний туризм і фестивалі Рахівщини / Т. І. Божук / 4-й міжнародний конгрес “Захист навколишнього середовища.

- Енергоощадність. Збалансоване природокористування*": збірник матеріалів (Львів, 21-23 вересня 2016 р.). – НУ "Львівська політехніка", 2016. – С. 230-231.
7. Гнилко О., Шевчук В., Божук Т., Богданова М., Гнилко С. Геологічні / геотуристичні об'єкти Закарпатської області як відображення геологічної історії Карпат // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Геологія. - 4 (87) 2019. - С. 6-13.
 8. Попович В. Таким життя творили люди... (з історії Великого Бичкова) / Василь Попович. – Ужгород: Карпати, 2004. – 336 с.
 9. Фондові матеріали: Соціально-економічний паспорт смт. Великий Бичків
 10. Сайт готелю "Central-park" режим доступу: https://hotel-central-park-velykyu-bychkiv.hotelmix.com.ua/?_ga=2.139094515.1723804838.1560779574-1717084724.1560779574
 11. Готель "Гранд" режим доступу: (https://ua.igotoworld.com/ua/poi_object/145108_grand-velykyu-bychkiv.htm)
 12. Офіційний сайт Великобичківської селищної ради. Режим доступу : <https://alt.bychkivrada.gov.ua/?view=text-color-inverse>

УДК 37.035

Грицюта Валентина, Редіна Ольга

КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради

Екскурсійна діяльність як засіб національно-патріотичного виховання учнівської молоді

У статті розглядаються питання впливу екскурсійної діяльності на національно-патріотичне виховання учнівської молоді. На конкретних прикладах діяльності Комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради розкривається значення військово-патріотичних екскурсій у вихованні громадянина – патріота України.

Ключові слова: екскурсійна діяльність, національно-патріотичне виховання, військово-патріотичне виховання, заклад позашкільної освіти.

Грицюта В., Редіна О. Экскурсионная деятельность как средство национально-патриотического воспитания учащейся молодежи. В статье рассматриваются вопросы влияния экскурсионной деятельности на национально-патриотическое воспитание учащейся молодежи. На конкретных примерах деятельности Коммунального учреждения «Харьковская областная станция юных туристов» раскрывается значение военно-патриотических экскурсий в воспитании гражданина – патриота Украины.

Ключевые слова: экскурсионная деятельность, национально-патриотическое воспитание, военно-патриотическое воспитание, учреждение внешкольного образования.

Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України

Збірник наукових праць

Зважаючи на свободу наукової творчості, редколегія бере до друку статті тих авторів, думки яких не в усьому поділяє.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань, достовірність матеріалів несуть автори публікацій.

Передрук та відтворення опублікованих статей будь-яким способом дозволяється лише при посиланні на матеріали конференції «Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України».

Адреса оргкомітету: 25005, Україна, м. Кропивницький,
вул. Добровольського, 1, Льотна академія Національного авіаційного
університету, факультет менеджменту

E-mail: okolotuh@ukr.net

Відповідальний за випуск: *О.В. Колотуха*